

KOMESAROVE SMJERNICE

**za demokratsko obavljanje
policijskih dužnosti
u Federaciji Bosne i Hercegovine**

1

Maj 1996
Misija Ujedinjenih nacija
Međunarodne policijske snage
Sarajevo

Peter Fitzgerald, Komesar

KOMESAROVE SMJERNICE

Za demokratsku policiju u Federaciji Bosne i Hercegovine

Demokratizacija policijskih snaga Federacije Bosne i Hercegovine više nije pitanje. To je mandat. Sve policijske snage i svaka policijska jedinica i svaki policajac koji joj pripada biti će dio demokratske tranzicije Federacije.

Ove smjernice obezbjeđuju instrukcije za implementaciju demokratskih policijskih standarda. 1.) Odvojene smjernice obezbjeđuju osnovu za aktivnosti neophodne za uspjeh u ovoj tranziciji. UN Međunarodne policijske snage su opredeljene za pružanje pomoći Federaciji na svaki mogući način da bi učinili tranziciju uspješnom.

Ali opredjeljujući se za demokraciju, vođstvo Federalne policije je učinilo više od samo golog koraka ka progresu. Opredjelilo se za policijske mandate neophodne da bi se postigla ova transformacija. Ovi mandati su podijeljeni u tri grupe:

- afirmativne policijske aktivnosti
- usvajanje Standarda za policiju u demokratskoj državi
- demobilizacija i ponovna procjena

Svaka od ovih grupa ima specifična popratna ponašanja, a sva su esencijalna za tranziciju.

1. Aktivne policijske djelatnosti

Svi policajci koji obavljaju policijsku službu na nivou ulice moraju poduzeti pozitivne akcije da pokažu da je njihova misija javna služba, a ne državna kontrola. Ove akcije moraju uključiti:

- traženje posla u javnosti, uključivanjem na ulicu i stvaranjem gostoprimaljivih policijskih stanica za postavljanje zahtjeva na licu mesta i publiciranjem dostupnosti policijskih usluga.

- pješačke patrole i vožnja patrolnim rejonom policijaca radije nego fiksirani policijski punktovi

- uključivanje javnosti u sprječavanju kriminala i policijska partnerstva;
- istraga raportiranih kriminalnih radnji protiv lica i vlasništva

1.) Ove smjernice reflektuju rad Komisije za Policijske strukture kreirane da obezbjedi savjete i preporuke Komesaru UNIPTF-a.

- u okviru policijske kulture, usvajanje ovih ponašanja kroz konstantno pojačavanje od srednjeg menadžmenta; i

- pridržavanje striktnih linija komandovanja na općinskom, kantonalnom i Federalnom nivou, svih opredjeljenja ka Standardima demokratske policije

akreditovanja i obezbjeduje izdavanje, suspenziju i revokaciju akreditovanih (policajci koji su pod zakletvom)

Slijedeće funkcije će biti obavljane prvenstveno od strane civila, ali isto tako mogu uključivati malu grupu policajaca pod zakletvom.

Koordinacija policijskih službi. Federalna policija osigurava funkcionalno jedinstvo različitih organizacionih komponenti Federalnih i Kantonalnih policijskih službi.

Tehnička podrška. Federacija obezbjeduje tehnologiju za oboje: provođenje zakona na federalnom nivou i kantonalnim policijskim službama. Kriminalistička laboratorija procesira dokaze u federalnim zločinima i u takvim kantonalnim zločinima takve ozbiljnosti i kompleksnosti da su izvan mogućnosti kantonalnih kriminalističkih laboratorija. Skupu tehnologiju kao Automatski sistem identifikacije - uzimanje otiska biće izvođena od strane Federalne policije. (policajci koji nisu pod zakletvom).

Planiranje i razvoj policije. Razvoj policije i praktični modeli su usmjereni ka maksimaliziranju efektivnosti službi, operacije se razvijaju na nivou Federacije. Nacrt preporuke za raspoređivanje će biti zasnovan na obrascima zločina i nereda. (policajci koji nisu pod zakletvom)

Sljedeće funkcije ne zahtijevaju izvršne policijske ovlasti i zbog toga ih neće obavljati policajci pod zakletvom, uniformisani ili naoružani policajci.

Regulacija pasoša. To nije funkcija policije, već diskretna funkcija koja se privremeno obavlja pod pokroviteljstvom Ministarstva unutrašnjih poslova. Shodno tome tu će funkciju obavljati nenaoružano civilno osoblje, i biće izuzeto iz operativne policije i direktno stavljeno u zadatku Ministru unutrašnjih poslova. Nadalje je dogovoren na sastanku Komisije da tu funkciju treba prebaciti na Ministarstvo pravosuda ili neku drugu vladinu agenciju čim to bude moguće sprovesti u praksi.

Uprava i rukovodenje personalom. Rukovodenje zapošljavanjem, budžetom finansijama, poslovima vezanim za nabavke i održavanje unutar Federalne policije predstavljaju administrativne poslove i treba da ih obavljaju civilna tica.

Može se ukazati potreba u budućnosti da odgovarajući zvaničnici predlože amandmane na Ustav koji obezbjeduju veću jasnoću ili fleksibilnost funkcija Federalne policije. UN-IPTF - Međunarodna policija Ujedinjenih nacija - će obezbijediti zaseban izvještaj o takvim mogućim amandmanima. Do toga vremena, međutim, funkcije Federalne policije - i centralizovane funkcije policije koje su efektivno federalizovane - striktno su ograničene na one koje se sada određuju Ustav i zakonska akta.

Nadalje je važno da se ograničenja na ovlasti Federalne policije poštuju u praksi, ne samo na organizacionim šemama. Inter-kantonalna saradnja, centralizacija evidencije, i ostale funkcije na kojima treba saradivati - od kojih mnoge mogu biti dragocjene zbog efikasnosti - moraju se striktno regulisati zakonom. Ne smije da bude inter-kantonalnog obavljanja policijskih poslova, u politici ili praksi, koje nije specificirano legalnim mandatom.

Definicija odnosa između federalnih i kantonalnih organa za sprovodenje zakona također mora da bude specificirano zakonom. Na primjer, odluke gdje će se locirati pisani dokumenti ili organi za planiranje interkantonalne policije

centrima ako je potrebno. Rukovodilac je Kantonalni šef policije a poslove obavljaju civili.

Izvršna snaga policije nije potrebna za izvršavanje sljedećih funkcija; u svim slučajevima radna mjesta će popunjavati civili.

Administrativna podrška i rukovodenje personalom. Kantonalna policija, administrativna, nabavna, budžetska i personalna pitanja inkorporirana su u tu funkciju. Osim kao što je navedeno, opštinskom administracijom se rukovodi na opštinskome nivou. Zapošljavanje, promocija, platni spisak, budžet, i ostala administrativna pitanja u kompenzaciji i dodjeli zadataka personalu obavljaju se na kantonalnom nivou.

Tehnička podrška. Kantoni obezbjeđuju tehničku eksperitu, komunikacije i opremu opštinama prema potrebi. Kriminalistički laboratorij obezbjeđuje istražnu podršku opštinama unutar kantona i inspektorima na nivou kantona. Njezine funkcije su ograničene po opsegu, a dobivaju podršku na federalnom nivou za veće ili jako kompleksne kriminalne radnje.

Komunikacije. Kantoni rukovode protokom internih komunikacija unutar kantonalne policijske strukture i između kantona i opština. Oni također rukovode onim ograničenim zahtjevima građana za policijske usluge koje nisu na raspolaganju na opštinskem nivou.

Dokumentacija i kriminalistička analiza. I kompilacija policijskih podataka i izveštaja i planiranje su uključeni u tu funkciju. Krimi-analitičari detektiraju obrasce kriminalnih radnji u kantonu i opštinama a personal za planiranje vrši procjenu tih obrazaca u odnosu na stanje i raspored policije. Te informacije se koriste za raspoređivanje raspoloživih snaga koje će se baviti određenim konkretnim problemima. Neki članovi personala koji su pod zakletvom mogu biti raspoređeni na tu funkciju.

Javno informisanje. Po zahtjevu i prema potrebi Kantoni skreću pozornost javnosti na probleme kriminaliteta i strategije vezane za prevenciju kriminala. Svrha funkcije javnog informisanja jest promocija povjerenja javnosti u policiji - putem educiranja javnosti o ulozi policije u demokratskom društvu.

Sljedeće funkcije ne zahtijevaju izvršnu policijsku ovlast i stoga ne treba da ih obavljaju naoružani i uniformisani policajci. Osim toga, to nisu funkcije neke policijske agencije i ne treba da podnose izveštaje nekoj policijskoj kancelariji iz komandnog lanca.

Sprečavanje požara. To nije policijska funkcija, već diskretna funkcija koja se obavlja pod pokroviteljstvom Ministarstva unutrašnjih poslova. Shodno tome, oву funkciju treba da obavlja nenaoružano civilno osoblje, a izveštaj treba da podnosi zasebno Ministru unutrašnjih poslova.

Izgradnja bezbjednosti. To nije policijska funkcija već diskretna funkcija koja se obavlja pod pokroviteljstvom Ministarstva unutrašnjih poslova. Shodno tome, ta funkcija koju treba da obavlja nenaoružano civilno osoblje biće odvojena od policijske strukture i direktno će podnosići izveštaje Ministru unutrašnjih poslova.

Regulacija pasoša. To nije policijska funkcija već diskretna funkcija koja se privremenno obavlja pod pokroviteljstvom Ministarstva unutrašnjih poslova. Shodno tome, tu funkciju će obavljati nenaoružano civilno osoblje, a direktno će podnosići izveštaje Ministru unutrašnjih poslova. Tu funkciju treba prebaciti